

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської
філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Теорія і практика усного двостороннього перекладу
(арабська та українська)»

Спеціальність: В11 (035) Філологія

Спеціалізація: В11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад
включно), перша – арабська

Освітня програма: Арабська мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Кононенко Валерія Григорівна Нечипоренко Ігор Вячеславович Рибалкін Сергій Валерійович
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	IV курс, VII семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Коротка анотація дисципліни <i>(Що я вивчатиму?)</i>	Курс вибіркової навчальної дисципліни передбачає забезпечення поглибленого вивчення лексико-граматичних особливостей під час виконання усного двостороннього перекладу з арабської мови на українську та з української мови на арабську; розуміння природи усного перекладу як міжмовної та міжкультурної комунікації та різницю між особливостями усного синхронного та послідовного перекладів.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою курсу є формування у студентів лексичної компетенції та вдосконалення навичок й умінь усного двостороннього перекладу, розпізнавання різноаспектних явищ та пошук адекватних відповідників в арабській і українській мовах; ознайомлення студентів із методами і прийомами адекватного перекладу мовних одиниць різних рівнів на арабську та українську мови.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні: <ul style="list-style-type: none"> – систематизувати та поглибити знання про особливості усного двостороннього перекладу сучасних арабської і української мов; – застосовувати отримані теоретичні знання з усного перекладу в практичній діяльності; – розуміти різноманітні перекладацькі трансформаційні моделі у зв'язному мовленні та розкривати їх інформаційне значення; – ефективно і гнучко використовувати знання, навички та вміння з усного перекладу арабською мовою. Знати: <ul style="list-style-type: none"> – різницю між особливостями усного синхронного та послідовного перекладу. – основні лексичні, граматичні та стилістичні проблеми, які виникають під час усного двостороннього перекладу. – основні лексичні, граматичні та фонетичні труднощі усного двостороннього перекладу. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> – перекладати та сприймати на слух суспільно-політичні, економічні, юридичні, офіційно-ділові, інформаційні, рекламні та газетні тексти. – вирішувати основні граматичні проблеми, які виникають під час усного двостороннього перекладу в арабській мові та українській мові.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслявання інформації українською, арабською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

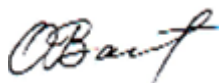
	<p><i>загальних компетентностей (ЗК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою; – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема вирішення стандартних завдань професійної діяльності. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. – ФК 14. Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 4 год.</p> <p>Практичні заняття – 26 год.</p> <p>Самостійна робота – 60 год.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Види перекладу. Усний переклад: послідовний та синхронний переклад.</p> <p>Тема 2. Усний послідовний переклад: лексико-семантичні проблеми.</p> <p>Тема 3. Усний послідовний переклад: граматичні проблеми.</p> <p>Тема 4. Синхронний переклад: комунікативний контекст, повідомлення та зміст.</p>
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	<p>1. Методи <i>семестрового</i> контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50.</p> <p>Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. <p>2. Методи <i>проміжного</i> контролю – відбуваються у безрезні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.</p> <p>3. <i>Модульна контрольна робота</i> – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.</p> <p>4. Методи <i>підсумкового</i> контролю – залік.</p> <p>5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за <i>дистанційною формою</i> навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична фонетика арабської мови», «Практична граматики арабської мови», «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)».</p>
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова):</p> <p>Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури.</p> <p>Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури.</p> <p>Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс.</p> <p>Корунець, І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>: Підручник. Вінниця: «Нова Книга».</p>

¹ <http://surl.li/cxvmy>

	<p>Корунець, І. В. (2008). <i>Вступ до перекладознавства</i>: Підручник. Вінниця: «Нова книга».</p> <p>Литвин, І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко».</p> <p>Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). <i>Світ усного перекладу</i>. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга».</p> <p>Almanna, A. (2016). <i>The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic</i>. London and New York: Routledge.</p> <p>Hassan, B. A. (2014). <i>Between English and Arabic: A practical course in translation</i>. New castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing.</p> <p>Hanem El-Farahaty. (2015). <i>Arabic – English –Arabic Legal Translation</i>. Routledge Taylor&Francis Group.</p> <p>Howard D. Rowland. (2008). <i>Let's read the Arabic Newspapers</i>. International Book Cente, Inc.</p> <p>Mahmoud Altarabin. (2021). <i>The Routledge course on media, legal and technical translation. English –Arabic – English</i>. Routledge Taylor&Francis Group.</p> <p>ناريمان نانلي الوراقى عباس أحمد التونسي (2005). <i>عربية وسائل الإعلام. الجزء الثاني. معهد اللغة العربية الجامعة الأمريكية بالقاهرة</i>.</p> <p>Додаткова:</p> <p>Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга».</p> <p>Карабан, В. (2002). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга.</p> <p>Сівков І.В. (2008) <i>Теоретичні питання дослідження суспільно-політичної і юридичної лексики сучасної арабської літературної мови. Навчальний посібник</i>. Київ.</p> <p>Сівков І.В. (2008). <i>Арабсько-український словник суспільно-політичної термінології</i>. Київ: Альфа.</p> <p>Субх А., Кочержинський Ю. (2009). <i>Сучасний українсько-арабський словник</i>. Київ: Київський університет.</p> <p><i>A pocket dictionary of Economics and commerce. English – Arabic, Arabic – English</i> (2002). Librairie du Liban: The dictionaries Department.</p> <p>Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), <i>Language, discourse and translation in the West and Middle East</i> (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.</p> <p>11. Додаткові ресурси (за наявності):</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <ul style="list-style-type: none"> – http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera – Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) – Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature – Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – أكبر متجر الكتروني للمحتوى العربي. nwf.com (neelwafurat.com)
<p>Форми і способи поточного та семестрового контролю</p>	<p><i>Семестрове оцінювання</i>: аудиторна робота, самостійна робота, МКР.</p> <p><i>Підсумкове оцінювання</i>: залік.</p> <p><i>Умови допуску до заліку</i>: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.</p>

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

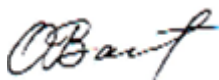
(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 11 від «27» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)